

Nr 12

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1960/61 under tolfte huvudtiteln, avseende anslagen inom civildepartementets verksamhetsområde.

(5:e avd.)

Civildepartementet

1:o Civildepartementet: Avlöningar. Kungl. Maj:t har i propositionen nr 1 under tolfte huvudtiteln (punkt 1, s. 1 och 2 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för den 4 januari 1960) föreslagit riksdagen att *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för civildepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61, *dels ock* till Civildepartementet: Avlöningar för samma budgetår anvisa ett förslagsanslag av 1 130 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 1 054 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, förutom automatiska kostnadsförändringar, att den på civildepartementets avlöningsstat uppförda anslagsposten till ersättningar till expertis och tillfällig arbetskraft höjs med 48 000 kronor; i anslutning härtill föreslås i det följande en nedräkning av kommittéanslaget.

Anslaget beräknas sålunda:

avlöning till departementschefen oförändrat 47 200 kronor;

avlöningar till ordinarie tjänstemän oförändrat 480 300 kronor;

ersättningar till expertis och tillfällig arbetskraft 120 000 (+ 48 000) kronor;

avlöningar till övrig icke-ordinarie personal oförändrat 314 500 kronor;

rörligt tillägg 151 500 (+ 17 000) kronor;

kompensation för höjda folkpensionsavgifter 16 500 (+ 11 000) kronor.

Utskottet, som inte funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för civildepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Avlöning till departementschefen	47 200
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	480 300
3. Ersättningar till expertis och tillfällig arbetskraft, <i>förslagsvis</i>	120 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	314 500
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	151 500
6. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	16 500
	1 130 000

Summa kronor 1 130 000

b) till *Civildepartementet*: *Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 1 130 000 kronor.

2:o) *Civildepartementet*: *Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 2), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Civildepartementet*: *Omkostnader* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 40 300 kronor.

Vissa myndigheter

3:o) *Statens lönenämnd*: *Avlöningar*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 2—4), vilket innebär en av automatiska kostnadsförändringar betingad anslagsökning med 9 200 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande *avlöningsstat* för *statens lönenämnd*, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	81 900
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	42 800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	103 400
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	33 200
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	3 700
	265 000

Summa kronor 265 000

b) till *Statens lönenämnd*: *Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 265 000 kronor.

4:o) Statens lönenämnd: Omkostnader. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, s. 4), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till Statens lönenämnd: Omkostnader för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 14 000 kronor.

5:o) Statens avtalsnämnd: Avlöningar. Kungl. Maj:t har (punkt 5, s. 4—6) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för statens avtalsnämnd uppföra en tjänst såsom byrådirektör, förste byråsekreterare eller byråsekreterare i högst Ae 26 i utbyte mot en dylik tjänst i högst Ae 24, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens avtalsnämnd, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61, dels ock till Statens avtalsnämnd: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 254 700 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 240 800 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, förutom automatiska kostnadsförändringar, att — i enlighet med vad chefen för civildepartementet anfört vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor — under förevarande anslag beräknas medel för uppflyttning av en tjänst som byrådirektör, förste byråsekreterare eller byråsekreterare från högst Ae 24 till högst Ae 26.

Anslaget beräknas sålunda:

- avlöningar till ordinarie tjänstemän oförändrat 40 000 kronor;
- arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, oförändrat 20 000 kronor;
- avlöningar till övrig icke-ordinarie personal 165 300 (+ 6 200) kronor;
- rörligt tillägg 35 300 (+ 5 000) kronor;
- kompensation för höjda folkpensionsavgifter 4 100 (+ 2 700) kronor.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för statens avtalsnämnd uppföra en tjänst såsom byrådirektör, förste byråsekreterare eller byråsekreterare i högst Ae 26 i utbyte mot en dylik tjänst i högst Ae 24;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens avtalsnämnd, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	40 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	20 000

3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	165 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	35 300
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	4 100
	Summa kronor 264 700

Särskilda uppbördsmedel

Ersättning för biträde åt statsägda bolag	10 000
	Nettoutgift kronor 254 700

c) till *Statens avtalsnämnd: Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 254 700 kronor.

6:o) *Statens avtalsnämnd: Omkostnader.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, s. 6), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens avtalsnämnd: Omkostnader* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 26 700 kronor.

7:o) *Statens pensionsanstalt: Avlöningar.* Kungl. Maj:t har (punkt 7, s. 6—9) föreslagit riksdagen att *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för statens pensionsanstalt uppföra ytterligare fem tjänster som kontorsbiträde i Ao 5, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens pensionsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61, *dels ock* till *Statens pensionsanstalt: Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 1 242 400 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 1 052 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, förutom automatiska kostnadsförändringar, att den personalförstärkning å pensionsanstaltens pensioneringssektion, som Kungl. Maj:t med stöd av riksdagens bemyndigande med hänsyn till administrationskostnader i samband med den i fjol genomförda pensionsregleringen för statsanställda m. fl. medgivit för innevarande budgetår och som betingats av det å pensioneringssektionen uppkomna merarbetet i följd av pensionsregleringen, får bestå även under nästa budgetår;

att i följd därav under förevarande anslag beräknas medel för ifrågavarande personalförstärkning, innefattande ett förordnande att bestrida göromål, som ankommer på byrådirektör i 26 lönegraden, två förordnanden att bestrida göromål, som ankommer på förste byråsekreterare i 21 lönegraden, och fyra tjänster såsom kansliskrivare i Ag 10;

att för mötande av de ökade arbetsuppgifter, som genom pensionsregleringen pålagts även försäkringssektionen inom pensionsanstalten, under fö-

revarande anslag beräknas medel för ett förordnande att bestrida göromål, som ankommer på förste byråsekreterare i 21 lönegraden;

samt att fem kontorsbiträdestjänster ordinariesätts.

Anslaget beräknas sålunda:

avlöningar till ordinarie tjänstemän 212 500 (— 12 300) kronor;

arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, oförändrat 9 000 kronor;

avlöningar till icke-ordinarie personal 815 200 (+ 146 200) kronor;

rörligt tillägg 185 000 (+ 42 000) kronor;

kompensation för höjda folkpensionsavgifter 20 700 (+ 14 500) kronor.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa, att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för statens pensionsanstalt uppföra ytterligare fem tjänster som kontorsbiträde i Ao 5;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens pensionsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ...	212 500
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	9 000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	815 200
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	185 000
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	20 700
Summa kronor	1 242 400

c) till *Statens pensionsanstalt*: Avlöningar för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 1 242 400 kronor.

8:o) *Statens pensionsanstalt*: Omkostnader. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8, s. 9), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens pensionsanstalt*: Omkostnader för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 139 200 kronor.

Statliga pensionsväsendet

9:o) **Egenpensioner åt f. d. anställningshavare i statens tjänst. Pensioner åt personal i försvarsväsendets reserver. Vadstena krigsmanshuskassa. Pensionering av viss flottans gemenskap.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 9—12, s. 9—12) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1960/61 anvisa

a) till *Egenpensioner åt f. d. anställningshavare i statens tjänst* ett förslagsanslag av 204 000 000 kronor, därav 15 900 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen;

b) till *Pensioner åt personal i försvarsväsendets reserver* ett förslagsanslag av 4 600 000 kronor;

c) till *Vadstena krigsmanshuskassa* ett förslagsanslag av 425 000 kronor;

d) till *Pensionering av viss flottans gemenskap* ett förslagsanslag av 85 000 kronor.

10:o) **Familjepensioner åt efterlevande till anställningshavare i statens tjänst.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13, s. 12 och 13) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Familjepensioner åt efterlevande till anställningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 56 000 000 kronor, därav 1 900 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

11:o) **Understöd i vissa fall åt f. d. anställningshavare vid lotsverket m. fl.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 14, s. 13), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Understöd i vissa fall åt f. d. anställningshavare vid lotsverket m. fl.* för budgetåret 1960/61 anvisa ett anslag av 15 000 kronor.

12:o) **Diverse pensioner och understöd m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 15, s. 14 och 15), vilket innebär en anslagsökning med 100 000 kronor, och med instämmande i vad departementschefen anfört angående anslagets användande hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Diverse pensioner och understöd m. m.* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 5 000 000 kronor.

Allmänna indragningsstaten

13:o) **Avlöningar till personal å indragningsstat m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 18, s. 16), vilket innebär en anslagsminskning med 120 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Avlöningar till personal å indragningsstat m. m.* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 350 000 kronor.

Diverse

14:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 19, s. 16) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 141 000 kronor.

15:o) **Arbetsgivarbidrag till den allmänna sjukförsäkringen m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21, s. 17), vilket innebär en anslagshöjning med 3 000 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Arbetsgivarbidrag till den allmänna sjukförsäkringen m. m.* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 22 500 000 kronor.

16:o) **Lönekostnader vid omplacering av partiellt arbetsföra.** Kungl. Maj:t har (punkt 22, s. 17—21) föreslagit riksdagen att till Lönekostnader vid omplacering av partiellt arbetsföra för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 300 000 kronor.

Frågan om åtgärder i syfte att tillvarataga de partiellt arbetsföras arbetsinsatser inom statsförvaltningen har ägnats ingående uppmärksamhet i prop. 1949: 132 och prop. 1956: 158. På grundval av förslag i dessa propositioner har vidtagits åtskilliga åtgärder, som medfört vidgade möjligheter för anställning eller bibehållande i anställning av partiellt arbetsföra i statens tjänst. I enlighet med vad som föreslogs i prop. 1956: 158 har också inrättats ett centralt rådgivande organ, statens nämnd för partiellt arbetsföra. Ytterligare åtgärder i detta syfte har emellertid i skilda sammanhang förordats. Hit hör frågan om ett löneanslag, avsett att i särskilda fall möjliggöra bibehållande i tjänst av statligt anställda, vilka genom olycksfall, sjukdom eller

eljest blivit partiellt arbetsföra. Denna fråga anmäldes i prop. 1956: 158 men chefen för civildepartementet var för det dåvarande ej beredd att framlägga något förslag i ämnet.

Statens nämnd för partiellt arbetsföra har nu föreslagit, att för angivet ändamål ett särskilt anslag skall uppföras i riksstaten under tolfte huvudtiteln. Förslaget har i allt väsentligt lämnats utan erinran av remissmyndigheterna.

För egen del finner departementschefen det vara angeläget, att varje ytterligare åtgärd vidtages, som kan vara ägnad att ge dem som råkat ut för olika slag av arbetshinder möjlighet att bibehållas i för vederbörande lämpligt arbete. Då vidare erfarenheterna av nämndens hittillsvarande verksamhet enligt departementschefens mening ger belägg för behovet av ett särskilt anslag för möjliggörande av omplacering av nu ifrågakvarande partiellt arbetsföra tillstyrker departementschefen nämndens förslag. Han framhåller emellertid, att särskilda åtgärder såsom den nu föreslagna ej kan ge åsyftad verkan om icke såväl myndigheterna som personalen vinnlägger sig om att verka för en återanpassning till arbetslivet av dem som kommit att falla in under begreppet partiellt arbetsföra. Enligt hans mening bör det för de statliga företagsnämnderna vara en angelägen uppgift att söka inom resp. områden öka förståelsen för de partiellt arbetsföras problem och att i möjlig mån medverka till deras ändamålsenliga inlemmande i arbetsorganisationen.

Departementschefen föreslår, att fr. o. m. nästa budgetår under tolfte huvudtiteln uppföres ett särskilt anslag med benämningen Lönekostnader vid omplacering av partiellt arbetsföra. Anslaget föreslås uppfört såsom förslagsanslag med ett belopp av 300 000 kronor.

Från anslaget förutsättes skola, efter prövning av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall, bestridas kostnaderna för avlöningsförmåner till sådana partiellt arbetsföra i statens tjänst — ordinarie, extra ordinarie eller extra tjänstemän eller kollektivavtalsanställda arbetstagare — vilka ej kan beredas lämpligt arbete i den reguljära personalorganisationen, vare sig inom egen eller annan myndighets arbetsområde, och beträffande vilka något annat alternativ ej återstår än sjukpensionering. Dispositionen av anslaget avses i övrigt skola ske i huvudsaklig överensstämmelse med av nämnden redovisade riktlinjer för användningen av anslaget. Förslag till omplacering av partiellt arbetsföra med utnyttjande av förevarande anslag bör ingivas till Kungl. Maj:t av statens nämnd för partiellt arbetsföra.

Utskottet. Enligt utskottets mening har föredragande departementschefen anfört bärande skäl för att ett särskilt anslag för bestridande av lönekostnader vid omplacering av partiellt arbetsföra uppföres på riksstaten. Mot det föreslagna anslagsbeloppet samt riktlinjerna för anslagets användning har utskottet ej funnit anledning till erinran. I enlighet med det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lönekostnader vid omplacering av partiellt arbetsföra* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 300 000 kronor.

17:o) **Kostnader för vissa förhandlingar m. m. Kostnader för vissa nämnder m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 23 och 24, s. 21 och 22) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1960/61 anvisa

a) till *Kostnader för vissa förhandlingar m. m.* ett förslagsanslag av 10 000 kronor;

b) till *Kostnader för vissa nämnder m. m.* ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

18:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 25, s. 22 och 23), vilket innebär en anslagsminskning med 100 000 kronor delvis föranledd av den i det föregående under punkt 1 föreslagna uppräknigen av civildepartementets anslagspost till ersättningar till expertis och tillfällig arbetskraft, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kronor.

19:o) **Extra utgifter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 26, s. 23), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 20 000 kronor.

20:o) **Uppskjutna frågor.** Utskottet kommer framdeles att avgiva utlåtande i fråga om nedannämnda av Kungl. Maj:t under följande punkter framställda förslag, nämligen

punkten 16: Bidrag till pensioneringskostnaderna för statens pensionsanstalt;

punkten 17: Bidrag till pensioneringskostnaderna för handelsflottans pensionsanstalt; samt

punkten 20: Arbetsgivaravgift till den allmänna tilläggspensioneringen; vilket utskottet härmed får för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 16 februari 1960

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Näsström, Gillström, Boman, Einar Persson, Ivar Johansson, fröken Andersson, herrar Thun, Bergman, Holmqvist, Pålsson, Söderberg, Bertil Petersson, Bengt Gustavsson, Edström och Lundström; samt

från a n d r a kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Åkerström, Pettersson i Degerfors, Malmborg, Thapper, Rubbestad, Jansson i Kalix, Persson i Växjö, Ståhl, Gustafsson i Stockholm, Svensson i Stenkyrka, Nilsson i Göingegården, fröken Elmén, herrar Almgren och Bohman.